

İletişime dair bir sünnet: Selâmlaşma

Veysi Bey: “Gayr-i Müslimlere selâm vermenin usûlü nedir? Yöremizde Yezidî ve Hıristiyan vatandaşlara Allah’ın selâmı yerine günaydın, merhaba... vb. gibi hitap şekilleri yaygındır. Bu uygun mudur ve selâm bakımından yeterli midir?”

Müslüman olmayanlarla ilişkilerimizi koparmamız doğru olmaz. Esasen Müslümanların, Müslüman olmayanlara hidayet kapısını açık bırakacak şekilde yakın durmaları ve gerek salih amelleriyle, gerekse ihtiyaç oldukça dilleriyle dinlerini tebliğ etmeleri bir vazifedir. Üstad Bedüzzaman Hazretleri, Kur’ân’ın bile beşer aklına ve seviyesine inmiş bir İlâhî tenezzül olduğunu ifade eder.¹ Kur’ân’a muhatap olup Kur’ân’ı anlayanların ve iman edenlerin ise, Kur’ân’ı bilmeyenlere karşı, onlardan düşmanlık görmedikçe ve bir zarar ummadıkça, Kur’ân’ın tebliği adına—tabir caizse—onlara tenezzül borcu vardır. Yani, onlarla anlayışları seviyesince iletişim kurmamız bir vazifedir ve bunda bir sakınca görülmez.

Nitekim Peygamber Efendimiz (asm) kendisinden zarar ummadığı ve hayır beklediği başka din mensuplarına selâm vermiştir. Fakat şer umduğu ve hayır beklemediği başka din mensuplarına ise, nezaketini, hilmini ve yumuşak huyunu kaybetmemekle beraber, selâm vermemiştir.

Meselâ; Peygamber Efendimiz (asm) hidayete erecek derecede iyi niyetli oluşundan şüphe etmemiş olmalı ki, Habeş Kralı Necâşî’ye yazdığı mektuba “Selâm üzerinize olsun!” diyerek başlamıştır. Necâşî de, bu mektuptan sonra hidayete ermiştir.

Peygamber Efendimiz (asm) Rum Kralı Herakliyüs’e yazdığı mektuba, “Selâm hidayete erenlerin üzerine olsun” diyerek başlamıştır. Rum hükümdarı iman etmiş, fakat imanını gizlemiştir.

Resûlullah Efendimiz (asm) İran hükümdarı Kısra b. Hürmüz’e ise yazdığı mektuba: “Selâm, hidayete tâbi olup Allah’a ve O’nun Resûlüne iman eden ve Allah’tan başka ilâh bulunmadığına, O’nun şerik ve benzeri olmadığına ve Muhammed’in de O’nun kulu ve elçisi olduğuna şehâdet edenlerin üzerine olsun!” diye selâm vererek

başlamıştır.2 Bilindiği gibi İran Kısrası iman etmemekle beraber, Peygamberimizin mektubunu yırtmıştır.

Ebû Hüreyre (ra) anlatıyor: “Resulullah (asm) buyurdular ki: ‘Hıristiyan ve Yahudilerle karşılaşınca önce siz selam vermeyin, (onlar size versinler, siz onların selâmını alın).’”3

Hiz. Âişe anlatıyor: “Yahudilerden bir grup Resulullah’ın (asm) huzuruna girdi ve: ‘Essâmu Aleyke (ölüm üzerine olsun)’ diye tel’in ifadesini selâma benzeterek kullandılar. Peygamber

Efendimiz (asm) de nazikçe: “Ve aleyküm.” (Size de olsun!) buyurdu.

Fakat ben bu cevapla yetinmeyip: ‘Sâm ve lânet size olsun’ dedim.

Resulullah Efendimiz (asm) ise:

‘Ey Âişe, sâkin ol! Çünkü Allah her işte rıfkla (tatlılıkla ve yumuşaklıkla) hareket etmeyi sever!’ buyurdular. Ben:

‘Ey Allah’ın Resulü, ne söylediklerini işitmedin mi?’ dedim. Resulullah (asm) :

‘Ama ben de, ‘Size de olsun!’ dedim’ cevabını verdiler.4

İbnu Ömer (ra) anlatıyor: Resulullah (asm) buyurdular ki: “Yahudiler size ‘Essâmu Aleyküm’ (ölüm üzerine olsun) diye selâm veriyorlar. Siz de onlara ‘Ve aleyke!’ (Sana da olsun!) deyiniz.”5

Demek oluyor ki, Müslüman olmayanlar ile karşılaştığımızda mümkünse onların selâm vermelerini bekleriz. Ve selâmlarını anladıkları dilden ve anladıkları kelimelerle alırız. Eğer biz selâm verme durumunda olursak, onların anladıkları ve algıladıkları dilden selâm vermemiz gerekir. Müslümanlar ile karşılaştığımızda ise sünnette olan şekliyle selâm vermeli ve almalıyız.

Dipnotlar:

1- Şuâlar, s. 115.

2- El-Bidâye, 7/269.

3- Müslim, Selam 13, (2167); Tirmizî, İsti’zân 12, (2701); Ebû Dâvud, Edeb 149, (5205).

4- Kütüb-ü Sitte, 10/185.

5- Buhârî, İsti’zân 229; İstitâbe 4; Müslim, Selam 8, (2164); Muvatta, Selam 3, (2,

960); Ebû Dâvud, Edeb 149, (5206); Tirmizî, Siyer 41, (1603).